

עין משפט
נר מצוה

א א מיי פ'צ מל'א מטמא משכח ומושכ הלכה י'

◄ • ►

מוסף רש"י

שמשהיו עצמן. להלאה את הורע (קטן וראו). יבעול וישנה. שמממח זיאה ראשונה נמלוה האשה והלכשה תאה, וכשכף זיאה שניה היא מורעת תמלה וזיכה היא מורעת תמלה יולדת זכר (שורין פ.). אלא סמוך לוסתה. לפני וסמ נדומה ויס אלת (סוסט ב.ד.). סמוך לטבילה. לאחר שפגלה, יום עיטמה ל לא ליום מחר (שם). ויכרה. שון מיוקן מערה (מקיים ב ו ב.ג.). שאבר לו אבידה. אמת מלעמיו (קדושין ב.ג.).

הדרן עלך המפלות התיבה בנות כותים נרות מעריסתן. מים שגליה. דנומין דילמח חוץ נרות, דקטנה בת יומא מטמאה בניה. דמלא חין ל לא אש, מינקת בת יא אלת לגדה מין. תמלוד לומר ואלה וסמיס חין דרשין מלמדה זו וזי חוין לא מפרשי לה, הלך מורכ כהי רענן (שבת טו.).

◄ • ►

תום' הרא"ש

שנאמר כי קולך ערב. אבל היא אינה מקלסמו בקול ערב אלא בצח ואורח:

ש"ת פירקא

בנות כותים נרות מעריסתן. הקשה ר"ת לארבינא דאמר בפ' אין מעמידין דתינותק עובדת כוכבים בת ג' שנים ויום אחד הואיל וראויה לביאה מטמאה בזיבה מאי שנא מבנות כותים דהחמירו אפילו מעריסתיהון מיהו ממשנה זו לא קשה דסברה גרי אמת הן דקתני מפני שטומאתן בספק דניחן דאי חזיא טמאה מדאורייתא החמירו בהן יותר מבעובדי כוכבים אבל קשה מר"י יוסי דאמר ר' אליהו בפ"ק דשבת אף בנות כותים נרות מעריסתן בר ביום גזרו ושמעינן ליה לר' יוסי כמבנות בפקי ר' ישמעאל דסבר כותים גרי אריות הן דקאמר דתולמן משל עובדי כוכבים על של כותים ואומר ר"ת דהחמירו בהם לפי שכן מצווין אציל ישראל וכדי שלא יטמנו בהן. ומיהו יש דברים שהקילו בהם יותר מבעובדי כוכבים דתינותק עובד כוכבים מטמא בזיבה דגורו עליהם שיהו כובין לכלל דבריהם. ועל הכותים לא גזרו אלא משום חששא דבועלי נרות כמו דתניא מתני' ואע"ג דמתני' קא סברה גרי אמת הן מטמברא דה"ה ל"א אריות הם דלא אשכחן תנא דפליג בהא למימר שעשו כותים כוכבים וכן לענין יין נסך לא גזרו על עין של כותים עד שבא ר' מאיר וגזר כדאיאת בפ"ק דחולין ואע"ג דר' מאיר סבר גרי אמת הן כדמוכח בשור שגבג ד' וז' מ"מ לא מצינו אדם שאסר כותין לא מפרשי להו כדאיאת בגמרא אבל בגדולות לא (ילפינן) [גורינן] הוצרך טעם בגדולות: א' דקא חזיין כו'. אין לפרשי אי דקא חזיין אם רגילות קטנות לראות דא"כ מאי קאמר רב ששת הביע כסחמא ואי אין רגילות לראות אמאי מטמינן כסמא לכך פרשי' אי דקא חזיין שמיידי שראתה ותימה מאי קשה ליה אי"כ אפילו לא חזיין נמי דילמא גזרו עליהן כמו שגזרו על עובדי כוכבים אע"ג דרם עובדת כוכבים כרם בהמה הילכך כותבים נמי אע"ג דלא חזיין גזרו בהו. וי"ל משום דמתני' סברה כותים הם אמת מרקתין ואין חייבין עליהן על ביאת מקדש מפני שטומאתן בספק הילכך לא מסתבר ליה למימר שגזרו עליהם כמו על עובדי כוכבים: חיישינן למיעוטא. ותימה הא דאמרינן בפ"ק דשבת דגזריה זו מ"ית דבר היא ומה הוצרכו לגזרו והלא בכל מקום חייש ר' מאיר למיעוטא וי"ל דמתחלה היו סבורים דכותים דרשי אשה ואשה וכי חזו מפרשי להו ושבו בדיקו ומצאו וכי חזו לא מפרשי להו והודיעו לכל שהן נרות מעריסותיהן ומיהו תימה כיון דחיישינן למיעוט אפילו בירינן נמי ניתוש ואמאי אמרינן בפ"ק תינוקת שלא הגיע זמנה לראות פעם ראשונה ושניה ורקיה ומדרסה בשוק טורו. וכ"ת היינו דקא משני לקמן אגן דכי חזיין מפרשי להו לא גזרו בהו רבנן משום דלא שכיח כלל שלא ימצא דם בבגדה אם ראתה מ"מ ניתוש שמא סמוך ללידתה בשעה שנולדה ראתה בעוד שהיחה מלוכלכת בדם הלידה וי"ל דהך מיעוטא לא שכיח כלל אע"ג דקרי ליה בסמוך מיעוטא דשכיח שהטבילה קודם לאמה מ"מ בשעת הלידה לא שכיח כלל ותימה כיון דמטעמא דחיישינן למיעוטא גזרינן היכי קאמר בפ"ק דשבת אליבא דר' יוסי אף בנות כותים נרות מעריסתן בו ביום גזרו וי"ל חזא דאשכחן לר' יוסי דחייש למיעוטא בכימות ריש פרק אלמנה ועוד דר' יוסי דאית ליה כותים גרי אריות וגזרו עליהן כדי שלא יטמנו בהם כדרך שגזרו על עובדי כוכבים והא דצריכי' לטעמא דחייש למיעוטא היינו לת"ק דמתני' דסבר גרי אמת הן והוא דאמר ר' יוסי טעם מפשה (בעיניבל) [בעין בול] כו' לסייע לדברי ר"ם קאמר (או) איג איצטרך לאשמועינן דלא תימא היאך גזרו עליהן נרות כדי שלא יטמנו בהן כיון דאין נמצא בהם נרות כלל. הילכך אשמועינן דוימנן דאיכא כי היכי דלא ליהוו מליי דרבנן כי חזכא ואטלולא ואפילו משכח תנא דסבירא ליה כותים גרי אמת הן ולא חייש למיעוטא אומר ר"ת דאפשר איתא ליה בנות כותים נרות מעריסתן לפי שהיו מקולקין במעשהם הרחיקום כדי שלא יטמנו בהם והו דאיצטרך לומר הכא טעמא משום דחיישינן למיעוטא משום דכי חזיין לא מפרשי ולא משום טימעי מדאיצטרך לן

לא:

שמשהיו עצמן. מלהוריע: יולוני. שישאף עצמו מלהוריע: יעוול וישגה. שמתוך תאוה צעילה ראשונה תהא מורעת ונהי נמי דתוריע אחריו תקדום הורעתה בצעילה שניה: **צעון**. על ידי דם גהא סימן להריון דקדימנא לן (כמוצות דף י'): כל אשה שדמיה מרובין צניה מרובין והוא מציאו לידי עון וקדיקין ר' יצחק צעון שסמוך לעון גדות שהוא מוזהר לפרוש הימנה: **ובחטא**. לשון טבילה וטהרה כדמפרש. וה"ק על ידי דם גדות שהוא מציא לידי עון מוללתי שהוא גרס לי שנצרכתי וכשנתחטאת אחי ממנו יחמתני: **כר**. מנחה דהיינו סימן שלום:

בי קולך ערב. האכל היא אינה מקלסמו בקול ערב אלא בצח ואדום: **הדרן עלך המפלות**

בנות כותים. והן יושבות על כל דם ודם. ואס תאמר ומפיוק ליה שהן גדות מעריסתן ויש לומר דהיינו דוקא בקטנותן דלא דרשי ואשה כדאמר בגמרא אכל גדולות דמפרשי להו וטבלי לא מטמו אלא משום דיושבות על כל דם ודם: **תחתון בעליון.** מפרש בגמרא תחתונו של צועל גדה כעליונו של זכ דלא מטמא אלא אוכלין ומשקין ועליונו של זכ מפרש רשב"ס שהכריע הזכ צדק מאזינס את האוכלין ומשקין שצדק שניה ולא הירא דצד' ר"ע (שבת דף פג.). קרי ליה היסט מה שהכריע הזכ צדק מאזינס^[דרוש] והיסט נפקא לן מאשר יגע צהס הזכ ועליונו של זכ נפקא לן ונראה דעליונו של זכ היינו צדג שמקלסמו על הזכ ומקלסמו נגכר על הארץ ולא היינו היסט אלא כשמסקינו כולו כדאמר אחיזו מגעו שהוא ככולו היו אזמר זה היסטו: רצי

והא מוידה היא ובחרטה תליא מילתא ועוד קרבן שבועה בעי איתויי ומפני **מה** אמרה תורה **וזכר לשבעה** ונקבה לארבעה עשר **וזכר שהכל שמחים בו מתחרטת לשבעה** נקבה **שהכל עצבים** בה מתחרטת לארבעה עשר ז'^[דרוש] ומפני **מה** אמרה תורה מילה לשמונה שלא יהו כולם שמחים ואביו ואמו עצבים תניא היה ר"מ **אומר מפני מה** אמרה תורה **גדה לשבעה** מפני שרגיל בה וקץ בה אמרה תורה **תהא טמאה** שבעה ימים **כדי שתהא חביבה על בעלה** כשעת כניסתה לחופה שאלו תלמידיו את רבי דוסתאי ברבי ינאי^[דרוש] מפני מה איש מחזר על אשה ואין אשה מחוזרת על איש משל לאדם שאבד לו אבידה מי מחזר על מי בעל אבידה מחזיר על אבידתו ומפני מה איש פניו למטה ואישה פניה למעלה כלפי האישה זה ממקום שנברא וזו ממקום שנבראת ומפני מה האישה מקבל פיוס ואין אשה מקבלת פיוס זה ממקום שנברא וזו ממקום שנבראת מפני מה אשה קולה ערב ואין איש קולו ערב זה ממקום שנברא וזו ממקום שנבראת שנאמר **כי קולך ערב ומראך נאוה:**

בנות כותים פרק רביעי גדה

^[דרוש]שמשהיו עצמן בכמן כדי שיזריעו נשותיהן תחלה שיהו בניהם זכרים מעלה עליהן הכתוב כאילו הם מרבים בנים ובני בנים והיינו דאמר רב קטינא יכולני לעשות כל בני זכרים^[דרוש] אמר רבא הרוצה לעשות כל בניו זכרים יבעול וישנה ואמר רבי יצחק אמר רבי^[דרוש] אמי^[דרוש] אין אשה מתעברת אלא^[דרוש] סמוך לוסתה שנאמר **יהן בעון חוללתי א**^[דרוש] ורבי יוחנן אמר^[דרוש] סמוך לטבילה שנאמר **יבחטא יחמתני אמי**^[דרוש] מאי משמע דהאי ביאת לישנא דרכווי הוא דכתיב **יבחטא את היות ומתרגמינן וירכי ית ביתא ואי בעית אימא מהכא יתחטאני באזוב ואטהר ואמר רבי יצחק אמר רבי אמי ז' כיון שבא זכר בעולם באי שלום בעולם שנאמר^[דרוש] שלחו כר מושל ארץ זכר זה כר ואמר ר' יצחק^[דרוש] דרבי רבי אמי בא זכר בעולם בא ככרו בידו זכר זה כר דכתיב^[דרוש] ויכרה להם^[דרוש] כיורה גדולה נקבה אין עמה כלום נקבה נקייה באה עד דאמרה מזוני לא יהבי לה דכתיב^[דרוש] נקבה שכרך עלי ואתנה שאלו תלמידיו את רבי שמועון בן יוחי מפני מה אמרה תורה יולדת מביאה קרבן אמר להן^[דרוש] בשעה שכורעת לילד קופצת ונשבעת שלא תוקק לבעלה לפיכך אמרה תורה תביא קרבן מתקיף לה רב יוסף**

והא מוידה היא ובחרטה תליא מילתא ועוד קרבן שבועה בעי איתויי ומפני **מה** אמרה תורה **וזכר לשבעה** ונקבה לארבעה עשר **וזכר שהכל שמחים בו מתחרטת לשבעה** נקבה **שהכל עצבים** בה מתחרטת לארבעה עשר ז'^[דרוש] ומפני **מה** אמרה תורה מילה לשמונה שלא יהו כולם שמחים ואביו ואמו עצבים תניא היה ר"מ **אומר מפני מה** אמרה תורה **גדה לשבעה** מפני שרגיל בה וקץ בה אמרה תורה **תהא טמאה** שבעה ימים **כדי שתהא חביבה על בעלה** כשעת כניסתה לחופה שאלו תלמידיו את רבי דוסתאי ברבי ינאי^[דרוש] מפני מה איש מחזר על אשה ואין אשה מחוזרת על איש משל לאדם שאבד לו אבידה מי מחזר על מי בעל אבידה מחזיר על אבידתו ומפני מה איש פניו למטה ואישה פניה למעלה כלפי האישה זה ממקום שנברא וזו ממקום שנבראת ומפני מה האישה מקבל פיוס ואין אשה מקבלת פיוס זה ממקום שנברא וזו ממקום שנבראת מפני מה אשה קולה ערב ואין איש קולו ערב זה ממקום שנברא וזו ממקום שנבראת שנאמר **כי קולך ערב ומראך נאוה:**

הדרן עלך המפלות התיבה

בנות כותים נרות מעריסתן והכותים מטמאים משכב תחתון כעליון מפני שהן בועלי נרות והן יושבות על כל דם ודם א ואין חייבין עליהן על ביאת מקדש ואין שורפין עליהם את התרומה מפני שטומאתן **ספק: גב' ה"ד** אי דקא חזיין אפילו דידן נמו ואי דלא קחזיין דידהו נמי **בסתמא** דכיון דאיכא מיעוטא דחזיין חיישינן ומאן תנא^[דרוש] דחייש למיעוטא ר"מ

גזירה דרבנן היא: גב' אפילו דידן נמי אי חזיא צעריסתן טמאה דמניא לקמן (דף לב.) בת יוס אחד לגדה מנין תלמוד לומר [ויקרא טו] ואשה: **דאיכא מיעוטא דחזיין**. בקטנותן: **חיישינן למיעוטא**. ומטמאין

בנות כותים פרק רביעי גדה

שמשהיו עצמן. מלהוריע: יעוול וישגה. שמתוך תאוה צעילה ראשונה תהא מורעת ונהי נמי דתוריע צניה מרובין והוא מציאו לידי עון וקדיקין ר' יצחק צעון שסמוך לעון גדות שהוא מוזהר לפרוש הימנה: **ובחטא**. לשון טבילה וטהרה כדמפרש. וה"ק על ידי דם גדות שהוא מציא לידי עון מוללתי שהוא גרס לי שנצרכתי וכשנתחטאת אחי ממנו יחמתני: **כר**. מנחה דהיינו סימן שלום: **נקיה**. חסרה כמו (צ"ק דף מה.) ילא פלוני נקי מנכסיו: **עד דאמרה מזוני**. שידועת להתפלל: **נקבה**. כשתנקוב ותפרש שכרך ותמנה. ונקבה נמי הכי דרשינן: **לפיכך סניא קרבן**. שזועת ציטוי חטאת: **מוידה היא**. ואין כאן קרבן דהא ועלס כתיב

שזועת ציטוי חטאת: מוידה היא. ולכן כאן קרבן דהא ועלס כתיב **שזועת ציטוי** [ויקרא ה] **ובחרטה תליא**. לפתוח לה צמרתה ויתיר לה חסכ שזועתה אכל קרבן אינו עוקר וממיר שזועתה^[דרוש]: **ועוד קרבן שזועה צעי אסוין**. כשזה או שעירה והאי עוף הוא: **שחטרסו לשזעה**. ומתאור ומתעבד לתשמיש בעלה כדי שתחזור ומתעבד זכר: **מפני מה מילה לשמונה**. ולא לשזעה: **שלא יהיו הכל שמחין**. שאוכלין ושומין צסעודה ואציו ואמו עצבים שחסוין בשמיש: **גדה שזעה**. לאו זיולדת קאי: **מפני שאדם צה**. מאוסה עליו. אמרה תורה כל שעה שמתראה תהא טמאה שזעה כדי שלא יהא רגיל צה ומתחבב עליו: **מחזר על האשה**. אדם פניו מצדק ומחזר עד שנושא: **פניו למטה**. שזעת תשמיש: **והו ממקום שנברא**. מסתכל בצלדמה שגזר ממנה והיא מסתכלת צו שגזרה הימנו: **מקבל פיוס**. נוח לרעות: **זה ממקום שנברא**. אדמנה. עפר תימוח נוח לינטל אכל צצר ועלמות קשיין: **עלס כשמחין צו קולו נשמע** אכל קרקע כשמחין צו אין קולו נשמע:

הדרן עלך המפלות

בנות כותים נרות מעריסתן.

שמועל: סחטון עעליון. ובגמרא מפרש וכן **יושבות על כל דם ודם**. כלומר להכי הוו צועלי נדות משום דכל דם שרואות צין ארוס צין ירוק יושבות עליו ימי נדות וזו תקלה היא להס שאס רואה דס ירוק היום מתמלת למנות שזה והוא ואס תראה צאותס ימי נדות דס ארוס אינה מונה אלא מיוס רלחיה ראשונה שניה דס ירוק טהור היה ומרלחיה אונה רלחיה לרביה למנות: **אין חייצין עליה**. הלוצש או מתכסה צאותן צגדים ונכנס למקדש פטור מקרבן או אס נגעו אותן צגדים של משכב צמרומה מולין דלא ידעינן אי גדה היא אי לא והא דלמר דמסתמא טמאות

לכולהו מעריסתן משום דלימנא חזיא:

איש

מסורת הש"ם

א [לקמן ע"א]. ט עירובין ק: א צע"י אי אפי, ד [סוטה כ"ה]. ט [ע' חוסי] סוטה כ. ד"ה אלינא דמ"ד, א [שם]. ו מולין כו. ע"ש, א [צ"ל אמר]. ט [צ"ל כה]. ו שזועת מ. כריתות כו. א קדושין כ: ט [שבת כז: ט] [לקמן מת. יענות סא: קוט. גיטין כ: מפ' ע"ז לד: מ: צמיות יט: מצ: מולין ו. יא: טו. א צע"י: שזועה.

◄ • ►

תורה אור השלם

- הן בעון חוללתי ובחטא יחמתני אמי
- התלים נא ז וחסא את היות בדם הצפור ובמים וזיכה וצבר החייה ובעין הארז ובאזוב ובצני התולעת.
- ויקרא יד גב תחטאני באזוב ואתקר הבבסיני ומשלג אבין.
- התלים נא ט שלחו כר משל ארץ משלע מןקרה אל דבר בת ציון.
- ויפרח קדם כרה גדולה ויאבלו וישתוו וישלחם וילכו אל אדניהם ולא יספו עוד גודדי ארץ לבוא בארץ ישראל.
- מלכים ב ו כג ויאמר נקבה שכרך עלי ואתנה: בראשית ל כח
- ויגית בחייו השלע בסתר המדרגה דראיני את מראין השמיעני את קולך כי קולך ערב ומראך נאוה: שיר השירים ב יד

◄ • ►

גליון הש"ם

גב' אין אשה מתעברת אלא סמוך לוסתה. ע' ועל י ע"ג מרי' הוסיא: תום' ר"ה תחתון ב' והויכט נפקא לן מאשר יגע בהם הוב לקמן מנ ע"א כל אשר יגע זו הוב כלי':

◄ • ►

הגהות מוה"ב

א [גמ' ו"י אמר סמוך לעטילה. י"ב ע"י סוטה דף ט ע"א ותוס' שם ד"ה אלינא ובש"ס מסת' יחזקאל סי' לג וסו"ת אכן הסהס סי' יד לא עיינו על צרכס זקת ותשמיש גם על מהרש"א תח"א כאן יפלא דל"כ אף אמר הש"ס האס כי מיצע לן אלינא דמ"ד וכי סמוך לעטילה ומלא בעינא היא סמוך לטפה לא מלי ממנר לה הויק: ב] כ"י שון שלג זכר בעולם נא שלום בעולם שנאמר וכי י"ב ע"י דרשם מהרל"ם דף ט ע"ב: ג] שם ומפני מה אמרה תורה מילה לשמונה י"ב עין מהרל"ם הג"ל דף ט ע"ב: ד] תוה"ה כי קולך ערב. י"ב עין לרף אהבה:

מסורת הש"ס

א) רש"ל מ"ו, ט) [ג'ל' ומתאן, א) כמזכות מה, יבמות כד, מו, קדושין יג, (בכורות טו), נשבעות מא': זמחם קד: מולין סה'א, ד) [פסחים ו: ז"ק פה, מנחות נה:א, ט) [בב"י אה"א אהר קלה עליון, ו) [בב"י: בנישואין, ו) [מסופתה רפ"ה לקמן טו, א) [פסחים ד. ט"ז, ט) [פסחים נט: קדושין סה, ו) [לקמן מ,א, ו) [ויקרא טו, ט) [מורה דובי פרק ד, ט) [ג"ל וכלי, ו) [לקמן מ,א, ט) [יגע, רש"ש, ט) [ושתחלל רש"ש, ט) ג"י מהר"ר אבי' דמטמא בגדים שעלו וטמא גברים אדם מטמא אדם וכלי חרס כ"י כ"ג, ט) [פסחים נט: וסס, ק) ג"י רש"א מילתא צע"א עשה"י, ט) [דף זב: גדיה הרה"ק, ט) [וניען מוס' פסחים פא, ד"ה א' מנ"ח, ט) [לקמן טו,א].

תורה אור השלם

- ואש אשר יגע במשכבו יכבס בגדיו וירחץ במים וטבא עד הערב: ויקרא טו ה
- ואם שכב ישכב אשה אתה ותהי נדה עליו וכלי וטבא שכבת ימים וכל המשכב אשר ישכב עליו יקטא: ויקרא טו כד

הגהות ה"ח

א) נגז' מחלי עסקין דחלי. י"ב עיין במזר דף טז:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א) תורה' סופרים למנין ו' ואל"ת ה' דלמזר כ' יומי כ"א:

מוסף רש"י

רואה היהה וסותרת, משום ראיה עמיה קלה, או משום נוגעא בשבת זבע, דעד השמא הויה נגעתי בית הפסדים ולא הויה עטילה אלא כיום פשעתי ומגורת הכתוב וכי פלטה נגעה לנפלי ומעמיל (קמחו מב).

תוס' הרא"ש

מה תחתיו אלימא תחתיו דוב מאיש אשר יגע במשכבו נפקא אלא כל הנוגע בכל אשר היה הזב תחתיו טמא נתקן הכתוב מטמאה חמורה וכו' ופי' מדרתיב בכל אשר היה תחתיו יטמא והנישא אהום יכבס בגדיו ולא ערבינו וניחורו וכל הנוגע בכל אשר היה תחתיו הנושא אהום יכבס בגדיו ואפסוקינא ביטמא מכלל דהאי יטמא לאו באלם ובגדים קאי אלא באוכלין ומשקין ובספרים כתוב מאי ניהו ומאי ומי'ס' והנישא והנישא כתיב וכתב רש"י לא ידענא מאי היא ונראה בעיני שזוהא פי' משוכב דהתשובה כתב הר"ד דכתיב וכל הנוגע בכל אשר היה תחתיו יטמא עד הערב והנושא נמי יטמא ומאי ניהו גינשא מי'ס' והנישא כתיב נתקן הכתוב כו' והי"פ והנוגע בכל אשר היה תחתיו יטמא עד בא הכתוב ולידע על המכבש ויטמא במגע דהאי קרא בתר מרכיב כתיב וחלק משאו ממגעו משמכו מטמא אדם ולא

בנות כותים פרק רביעי נדה

אלימא חספיו דוב. דהוא מדרס הזב: ומאי ניהו נישא. בגד הנישא על הזב. מאי טעמא והנושא והנישא כתיב לא ידענא מאי היא ונראה בעיני שזוהא פי' משוכב: נפקו הכתוב **מטמאה חמורה**. מדרתיב'ס' וכל הנוגע בכל אשר יהיה תחתיו יטמא והנושא אהום יכבס

בגדיו ומדלל ערביניהו ונכתוב וכל הנוגע בכל אשר יהיה תחתיו והנושא אהום יכבס בגדיו ואפסוקיניהו גיטמא מכלל דהאי יטמא לאו באלם ובגדים קמיירי אלא בזוכלין ומשקין והנושא אהום נדרש בתורת כהני'ס' לנושא משכבו ומושכו של זב: **אימא**. להכי אפסוקיניהו קרא דלל יטמא אדם לטמא בגדים שעלו להכי כתב יטמא דאלם לחודיה טמא או אס נגעו בגדים יהו בגדים טמאים ולא הוא: **יעלה נרגעה**. יעלה לסופה. כגון זב **עליה בששי** שלה יעזוב ליל הממרת כמותה: **ו' ימים**. ואפילו זב עליה בשביעי: **מה היא מטמאה אדם**.

לטמא בגדים שעלו דלתי בקל וחומר ממשכבה אף הוא מטמא אדם לטמא בגדים שעליו: **וכלי חרס**. בהיסט. ואע"ג דלין כלי חרס מקבל טומאה אלא מאחורו בהיסט זב וזה מיטמא כדכתיב (ויקרא טו) (כל כלי) חרס אשר יגע בו הזב ואמרי' צמחילתין'ס' אחיהו מגעו שהוא ככולו הוי אומר זה היסטו: שאין ס"ל וכל המשכב אשר ישכב עליו יטמא. שהרי כבר נאמר ותהי נדמה עליו ובדידה כתיב [שס] וכל הנוגע במשכבה יכבס בגדיו: **טמואה חמורה**. שלא יהיה משכבו חמור ממשכבה לטמא אדם ובגדים שעליו: **אזל אדם וגבוי**. או אדם אס תגע'ס' בו או בגדים אס תגע'ס' בהם: **מידי אחרינא לא**. כגון אדם וכלי חרס: וכל המשכב ריבויא הוא ולאו פרטא: **אימא כיהא**. בזעלה כמותה דהא אקשיניהו קרא: **לחומרא**. שניהן מטמאין אדם לטמא בגדים: **אף הוא לא סתוק בין מגעו למשכבו**. ולקולל ששניהם אלו יטמאו דהא במשכבו פשיטא לן שנתקו הכתוב הלכך במגעו נמי שאס נגע באלם לא יטמאנו לטמא בגדים דהא כתיב [שס] ותהי נדמה עליו דהוקשה הוא והיא כהאי קרא: עליו. להחמיר משמע ולל והקל: **אטו כולוהו בזעלי דתוס וישנו**. על כל דס ודס. שזה רואות בין טמא בין טהור יושבות עליו ו' ימי נדמה שהתחיל'ס' מנינה משנסתנה מראה דס ותמנה ו' ימים: **סקנה גדולה היא להס**. אכל אינן עשומ כן אינן מונות אלא מראייה ראשונה כשאר נשים זהו קלוקלה שרואה דס אדום ומשלימתו אדם ירוק כגון ראתה ירוק תחלה סבורה היא שהיא טמאה ומונה ממנו ו' ימים וכשרואה צממישי שלה דס אדום אינה משמרת אלא שני ימים להשלים ו' לראייתה הראשונה והיא כריכה למנות מראייה שניה: **יוס שפוסק בו**. כשהיא רואה ג' רופים

לאחר ו' ימי הנדה והיא זבה ופוסקת בצלמצע היום סופרת אהום קלת היום שעד הערב למנין שבעה נקיים ואנן ו' נקיים שלמים צעינן לזבה: **א"כ**. ללענין נקיים מקלת היום ככולו זב שפסק והתחיל לנפור וראה קרי וקיי"ל דסותר אהום היום ומו לא צהמפלת בשמעמא קמיימא (לעל דף כב). ואי מקלת היום ככולו מאי קותר הא איכא קלת היום לבא: **אי דחואי פנלגא דיומא כו'**. קושיא היא. ומשני ולימא ליה לקרר כו' צממיה: **וקא מהדר לאוקמי אתקפמיה אינן על כרחיך שנקיה לקרא כו'**. דכיון דקיי"ל בכל דוכתי מקלת היום ככולו אינה דחיק ומוקיס אנפשיה צסמוך לשקיעת החמה: **פולטס**. כגון ששמה בזוב ופסקה והתחילה למנות ופלטה מהו שסתפור מניינה הא דקיי"ל [שגח פו]. דפולטת טמאה משום רואה היא וסתרה:

והנשא כתיב. חסר וי"ו.

תימה דצמסורת הוא מלא מהיה מלינו שהמסורות הוא חולקן על הש"ס צמסכת שבת (דף נה): גבי בני עלי מעצרים כתיב וצמקראות שלנו כתיב מעצירים מלא: **מך** היא מטמאה אדם ובלי' חרס. משום דצהשותפין (ג"צ ט): גבי נושא נצלה ומדרס' אע"ג דמטמא שאר בגדים שעלו אינו מטמא אדם וכלי חרס לכך נקטיניהו הכא: **בל"ל** ופרט המרוחקין זה מזה. מפורש צ' הוצל (ז"ק פה):

תניא א"ר מאיר ובי'. לרבי יוחנן דלמזר צפ' כל היד (לעיל יט): יד ר"מ לשיטת עקביא בן מהללאל וטימא דס ירוק יפרש דס ירוק דהכא לאו ירוק ממש כי הוי'ס' דלעיל אלא דיהה ממנו וכן לעקביא מטמאה כותי'ס' דס ירוק דיהה מדס ירוק שהוא טמא ולעיל פי' צע"א:

סופרות'ן למנין ו'. ואל"ת אודאלמזר צביד' צולין'ס' [ונבנס']

נויר'ן (דף טו): מקלת היום ככולו וזה גדולה אמר התס דמשכמת אליציה צרואה צין הששמות וכי ככותיס סוצר דהכי פריך לקמן (דף סט). לרז דלמזר יוס שפוסקת זו עולה למנין שצעה ורז ככותאי אמרה לשמעתי'ס' וי"ל דרי' יוסי לית ליה מקלת היום ככולו אלא צסוף ספירה כמו שומרת יוס אזל צתחלה כמו שאומרים כותיס מודה דלא אמרינן ומה שקשה מפ"ק דרי' (דף י). נפרש צסוף'ס' מילתיתין צע"ה'ס': **דראיהו** דחיק ומויך אנפשיה. אין האמת כן מדפריך צפ' צתל' (לקמן דף סט). ורז ככותאי אמרה לשמעתי'ס': **רואה הריא** וסתרה. אורי' דמשכמת צשמשה צהיתר שסתפור ע"י פליטה אחר ראיתי ג' ימים רופין דקיי"ל כרצנן צפ' ר' עקביא (שגח פו): דצעינן שש עונות שלמות א"נ אחר ראיה אחת שצעה נקיים על טיפת דס כחדלל דמקטמא לריך נמי נקיים מרע דכעין דלורייתא תקון ומכאן אשה ששמשה וראתה מיד אינן לה להתחיל לנפור נקיים עד אחר יוס ד' דצעינן ו' עונות שלמות וכן פסק ר"ח ואפילו צבא דפליג הכא ארמי צר חמא נראה דחור זו מדלל' השציו

אמר רבא עליו להטעינו משמע: מפני שהן בוועלי נדות וכו': אטו כוליהו בוועלי נדות נינהו א"ר יצחק מגדלאה ב'נשואות שגנו: והן יושבות על דם וכו': תניא אר"מ אם הן יושבות על כל דם ודם תקנה גדולה היא שפוסקת בו סופרתו למנין שבעה מתקיף לה רמי בר חמא ותספרנו ואנן נמי ניספריה דקיימא לן'ס' מקצת היום ככולו אמר רבא אם כן שכבת זרע דסתר בזיבה היכי משכחת לה והא מקצת היום ככולו אי דחואי בפלגא דיומא ה"ג הכא במאי עסקינן'ס' (דחואי סמוך לשקיעת החמה וליקום ולימא ליה לקרא כי כתיבא סמוך לשקיעת החמה כתיבא אין על כרחך'ס' שבקיה לקרא דאיהו דחיק ומוקי אנפשיה בעי רמי בר חמא **פולטת שכבת זרע** מהו שתסתור בזיבה 'רואה היתה וסותרת

אמר ר' ימי הנדה והיא זבה ופוסקת בצלמצע היום סופרת אהום קלת היום שעד הערב למנין שבעה נקיים ואנן ו' נקיים שלמים צעינן לזבה: **א"כ**. ללענין נקיים מקלת היום ככולו זב שפסק והתחיל לנפור וראה קרי וקיי"ל דסותר אהום היום ומו לא צהמפלת בשמעמא קמיימא (לעל דף כב). ואי מקלת היום ככולו מאי קותר הא איכא קלת היום לבא: **אי דחואי פנלגא דיומא כו'**. קושיא היא. ומשני ולימא ליה לקרר כו' צממיה: **וקא מהדר לאוקמי אתקפמיה אינן על כרחיך שנקיה לקרא כו'**. דכיון דקיי"ל בכל דוכתי מקלת היום ככולו אינה דחיק ומוקיס אנפשיה צסמוך לשקיעת החמה: **פולטס**. כגון ששמה בזוב ופסקה והתחילה למנות ופלטה מהו שסתפור מניינה הא דקיי"ל [שגח פו]. דפולטת טמאה משום רואה היא וסתרה:

אמר רבא עליו להטעינו משמע: מפני שהן בוועלי נדות וכו': אטו כוליהו בוועלי נדות נינהו א"ר יצחק מגדלאה ב'נשואות שגנו: והן יושבות על כל דם ודם תקנה גדולה היא שפוסקת בו סופרתו למנין שבעה מתקיף לה רמי בר חמא ותספרנו ואנן נמי ניספריה דקיימא לן'ס' מקצת היום ככולו אמר רבא אם כן שכבת זרע דסתר בזיבה היכי משכחת לה והא מקצת היום ככולו אי דחואי בפלגא דיומא ה"ג הכא במאי עסקינן'ס' (דחואי סמוך לשקיעת החמה וליקום ולימא ליה לקרא כי כתיבא סמוך לשקיעת החמה כתיבא אין על כרחך'ס' שבקיה לקרא דאיהו דחיק ומוקי אנפשיה בעי רמי בר חמא **פולטת שכבת זרע** מהו שתסתור בזיבה 'רואה היתה וסותרת

אמר ר' ימי הנדה והיא זבה ופוסקת בצלמצע היום סופרת אהום קלת היום שעד הערב למנין שבעה נקיים ואנן ו' נקיים שלמים צעינן לזבה: **א"כ**. ללענין נקיים מקלת היום ככולו זב שפסק והתחיל לנפור וראה קרי וקיי"ל דסותר אהום היום ומו לא צהמפלת בשמעמא קמיימא (לעל דף כב). ואי מקלת היום ככולו מאי קותר הא איכא קלת היום לבא: **אי דחואי פנלגא דיומא כו'**. קושיא היא. ומשני ולימא ליה לקרר כו' צממיה: **וקא מהדר לאוקמי אתקפמיה אינן על כרחיך שנקיה לקרא כו'**. דכיון דקיי"ל בכל דוכתי מקלת היום ככולו אינה דחיק ומוקיס אנפשיה צסמוך לשקיעת החמה: **פולטס**. כגון ששמה בזוב ופסקה והתחילה למנות ופלטה מהו שסתפור מניינה הא דקיי"ל [שגח פו]. דפולטת טמאה משום רואה היא וסתרה:

אמר רבא עליו להטעינו משמע: מפני שהן בוועלי נדות וכו': אטו כוליהו בוועלי נדות נינהו א"ר יצחק מגדלאה ב'נשואות שגנו: והן יושבות על כל דם ודם תקנה גדולה היא שפוסקת בו סופרתו למנין שבעה מתקיף לה רמי בר חמא ותספרנו ואנן נמי ניספריה דקיימא לן'ס' מקצת היום ככולו אמר רבא אם כן שכבת זרע דסתר בזיבה היכי משכחת לה והא מקצת היום ככולו אי דחואי בפלגא דיומא ה"ג הכא במאי עסקינן'ס' (דחואי סמוך לשקיעת החמה וליקום ולימא ליה לקרא כי כתיבא סמוך לשקיעת החמה כתיבא אין על כרחך'ס' שבקיה לקרא דאיהו דחיק ומוקי אנפשיה בעי רמי בר חמא **פולטת שכבת זרע** מהו שתסתור בזיבה 'רואה היתה וסותרת

אמר ר' ימי הנדה והיא זבה ופוסקת בצלמצע היום סופרת אהום קלת היום שעד הערב למנין שבעה נקיים ואנן ו' נקיים שלמים צעינן לזבה: **א"כ**. ללענין נקיים מקלת היום ככולו זב שפסק והתחיל לנפור וראה קרי וקיי"ל דסותר אהום היום ומו לא צהמפלת בשמעמא קמיימא (לעל דף כב). ואי מקלת היום ככולו מאי קותר הא איכא קלת היום לבא: **אי דחואי פנלגא דיומא כו'**. קושיא היא. ומשני ולימא ליה לקרר כו' צממיה: **וקא מהדר לאוקמי אתקפמיה אינן על כרחיך שנקיה לקרא כו'**. דכיון דקיי"ל בכל דוכתי מקלת היום ככולו אינה דחיק ומוקיס אנפשיה צסמוך לשקיעת החמה: **פולטס**. כגון ששמה בזוב ופסקה והתחילה למנות ופלטה מהו שסתפור מניינה הא דקיי"ל [שגח פו]. דפולטת טמאה משום רואה היא וסתרה:

עין משפט ונר מצוה

טו א מיי' פ"ו מהלכות מטמאי משכב ומושג הלכה ג:

טו ב מ"י' שס פ"א הלכה א':
יז ג מ"י' שס פ"ג הל"א:
יח ד מ"י' שס פ"א הל"א:

יט א מ"י' שס פ"ג הלכה ב:
כ ו טו"ע' י"ד פ"י קלו סעיף א':

כא ז מ"י' פ"ו מהלכות אסורי ביאה הלכה טז

[טו"ע' שס סעיף א':]

תוס' הרא"ש (המשך)

הו"ל לאקשויר דגבי משכב כתיב יכבס בגדיו והכא כתיב וטבא עד הערב ועוד היכי מוקמינן לה באוכלין ומשקין הנוגעים בעלינו? הא אין להם טהרה במקוה והכא כתיב יטמא עד הערב: ופריך אימא ניתקו הכתוב מטומאה חמורה כו' כלומר מפא' דהנישא יש לו דין של נוגע במרכב הזב דלמא הנישא יש לו דין דמרכב הזב דמטמא אדם או בגדים: והנשא כתיב חסר וי"ו. תימה דבבסורות משמע שהוא מלא (שכתוב בו לית מלא) ומיהו מצעיו במכה מקומות שהתלמוד חלוק על מסורת הספרים בביבת פ' במה סהמה אמר רב הונא בריה דרב הושע מעבידים כתיב ובכל הספרים שלגנו כתיב מעבידים: מה היא מטמאה אדם וכלי חרס. פרישי' אדם לטמא בגדים שעליו כלי חרס בהיסט אף בוועל נדה כן והקשה השר מקוצי דבסוף ובין תתן בוועל נדה כטמא מה אלא שחמור ממנו בוועל נדה שטמא משכב תחתון כעליון. ולפרשי' ליתני נמי שטמא אדם לטמא בגדים וכלי חרס בהיסט ותייך הוא דאדם וכלי חרס דנקט היינו דוקא אדם ולא בגדים שעליו וכלי חרס במגע ולא בהיסטו. ותימה א"כ אמאי נקט כלי חרס וי"ל משום שמיצינו בטומאות שטמאין בגדים וכלי שטף ואין מטמאין אדם וכלי חרס כדתנן בפי' בתרא דובים כל המטמא בגדים בשעת מגעו מטמא כלי שטף במגע אבל לא אדם וכלי חרס. (או בתים) [ובתו"כ] דריש ליה מקרא בפרש' יהי ביום השמיני מנין לעשות שאר כלים כבגדים ת"ל יטמא אי יטמא יכול יטמא אדם וכלי חרס ה"ל בנד בגד מטמא ואינו מטמא אדם וכלי חרס. והא דאמרינן בסמוך עליו להטעינו משמע לאו להחמיר עליו לגמרי כמו בנדה. אלא במקצת לטמא אדם וכלים במגע. וכן פי' רבינו שמשון במס' כלים. והביא ראיה מהך ברייתא דתי"כ התאני התם בתר דאקמר ניתקו הכתוב מטומאה חמורה לקלה גבי משכב מצאתא אומר משכבו כמגעו מה מגעו מטמא אחד ופוסל אחד אף משכבו מטמא אחד ופוסל אחד. וני"ל דלאו ראייה היא אירבה משמע כליים. והביא ראיה במה שנוצב בבוועל נדה כדאמר לעיל בפי"ק מעת לעת שבנדה משכבו ומושבה כמגעו מאי לאו מה מגעו לא מטמא אף משכבה לא מטמא אלימא לכאורה משמע דמגעה היינו שנע

בנדה אע"ג דלכתר הכי דחי ליה. אימא משכבה כמגעו עצמה ועוד דלפרום ריהטא דתלמודא משמע שאין בוועל נדה קל מנדה אלא לענין משכב ומושב

דפרט בו הכתוב ונתקו מטומאה חמורה אבל כל שאר חומרות שבנדה ישנן בבוועלי נדה והאי דאקמר מה היא מטמאה אדם היינו במשא כולן מטמאין במשא את האדם לטמא בגדים והכא דרשנין דהאי דכתיב והנושא חסר לקמן כעובדא דצורקי ססיפר עם ר"ג וניתוח צינורא בפיו ונפלה לו לר"ג על בגדיו שקדם אצל אשתו לידע אם בוועל נדה אלמא מעיינות מטמאין אלא תנא ושייר מעיינות וכל שאר טומאות של נדה ולא נקט אלא טומאא קלה של משכב ומושב שאינן מטמאין אלא אוכלין ומשקין. והן גופה ליתא בטמא מת: **אם** הן יושבות על כל דם ודם תקנה גדולה היא להם. פי' אם רואות דם אדם חרס דס ירוק יושבות עליו ו' נקיים משום דמספקא להו אם דם ירוק טמא אם לא הלכך לכתחילה נהוגות טומאה כדם ירוק וכי חזיא בתר הכי דם אדום וישבות ו' על אהור דם אדום. וזו תקנה גדולה היא